

Universiteit
Leiden

The Netherlands

Eerste hulp bij conflicten

Els, P. van

Citation

Els, P. van. (2003). Eerste hulp bij conflicten. *China Nu*, 29, 35-35.

Version: Publisher's Version

License: [Licensed under Article 25fa Copyright Act/Law \(Amendment Taverne\)](#)

Downloaded from:

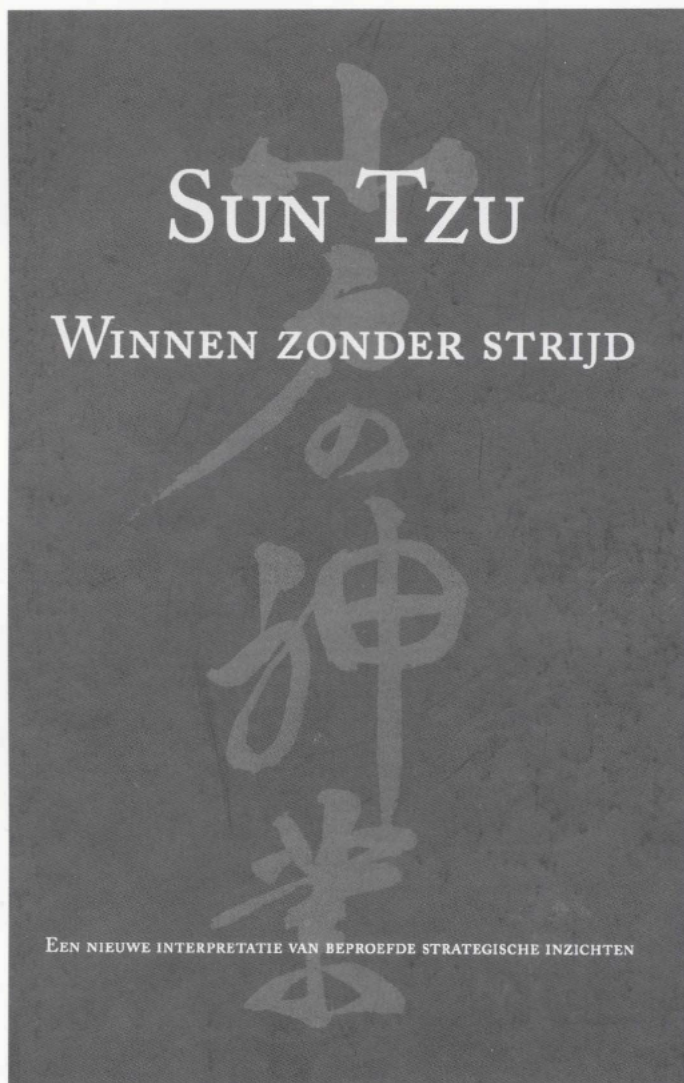
Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Eerste hulp bij conflicten

Het boek *Strijdmethoden*, toege schreven aan de legendarische ge neraal Sun Tzu (Meester Sun), is het meest invloedrijke werk over oorlogvoering aller tijden. Sun Tzu's heldere en bondige strategi sche en tactische adviezen zijn niet enkel op het slagveld maar ook in alledaagse conflictsituaties toepas baar, wat hem wereldwijde faam opleverde. De eerste vertaling, door de Franse Jezuïet Amiot, stamt al uit 1772. Dat werk is, naar verluidt, gelezen door Napoleon en zou dus de loop van de westerse geschiedenis hebben kunnen beïnvloeden. Het is weinigen gegeven om een dergelijk invloedrijke vertaling te publiceren, maar gelukkig lieten de literaire kwaliteiten van Amiot te wensen over. Inmiddels is *Strijdmethoden* talloze malen omgezet in een veelheid aan talen en hebben vermaarde vertalers zich op het werk gestort, zodat ook daar weinig eer meer te behalen valt. Wie zich nu nog aan de tekst waagt, moet zijn vertaling niet al leen baseren op nieuwe inzichten, maar ook voorzien van extra infor matie; een toegevoegde waarde die het bestaansrecht van de nieuwe vertaling garandeert.

Slechts één lid van de Denma Vertaalgroep beheerst de Chinese taal, terwijl de rest tijdens het vertaal project 'vertrouwd raakte met een kern van sleutelwoorden'. Het re sultaat is woord voor woord tot standgekomen en verfraaiingen zijn bewust achterwege gelaten, waardoor de vertaling soms enigszins stroef loopt. Deze versie is dan ook niet nauwkeuriger of pret tiger leesbaar dan reeds bestaande vertalingen. Bovendien is het voor liggende boek een hervertaling van de Engelse versie, wat soms tot vreemde uitspraken leidt. De Engelse vertaling van Sun Tzu's *Bingfa* luidt, zoals gebruikelijk, *The Art of War*. De Nederlandse versie heeft de afwij kende titel *Winnen zonder Strijd* ge kregen. Prompt lezen we op de eer ste pagina dat de tekst in het Westen bekendstaat als *Winnen zonder Strijd*, wat onzin is.

Dit boek moet het dan ook niet heb ben van de vertaling, maar van de toegevoegde informatie. Het onder scheidt zich van andere vertalingen

EEN NIEUWE INTERPRETATIE VAN BEPROEFDE STRATEGISCHE INZICHTEN

door de nadruk op de toepasbaar heid van Sun Tzu's werk. *Strijdmetho den* is volgens de Denma Vertaal groep geen boek om te lezen, maar om te gebruiken. In de inleiding, drie uitgebreide essays en gedetailleerde aantekeningen bij elke passage van Sun Tzu's tekst, leggen de vertalers uit hoe dit eeuwenoude werk kan worden gebruikt in hedendaagse si tuaties van conflict en strijd. *Strijd methoden* is zo geworden tot een handboek voor 'iedereen die zich met strijd zonder agressie wil bezig houden'. De oude strategie zou zich waarschijnlijk omdraaien in zijn graf, wanneer hij vernam dat zijn werk, gericht op mannen die hun soldaten

moeten opleiden tot vechtmachines, nu ook van toepassing blijkt te zijn op vrouwen die hun opstandige kin deren naar bed willen krijgen. Of zo'n vrouw in een dergelijke conflict situatie niet meer baat heeft bij een degelijk opvoedkundig handboek weet ik niet, maar als deze Sun Tzu vertaling kan bijdragen aan een wereld waarin conflicten zonder strijd worden beslecht, dan raad ik het van harte aan. Wie wil weten of deze strategieën en tactieken iets voor hem of haar zijn, kan een voorproefje nemen op www.victoryoverwar.com, de website behorende bij het boek.

PAUL VAN ELS

Sun Tzu

WINNEN ZONDER STRIJD

Vertaald uit het Engels door Peter van der Roest

Uitgeverij Altamira-Becht, Haarlem 2003

260 blz., prijs € 21,90 hardcover